

โทร.085-153-8245 , 081-753-5830 , 081-499-1001

คำนำ

หนังสือ เรื่องพิเศษ สำหรับคนพิเศษ เล่มที่ 1 : เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ มูลนิธิเพื่อการศึกษาพิเศษในพระราชวัง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำขึ้นให้เป็นหนังสือสำหรับ download เป็นเล่มแรกในอีกหลาย series ที่จะตามมา เป็นหนังสือที่รวบรวมบทความที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษด้านต่างๆ สำหรับผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ครู นักการศึกษาพิเศษ นิสิต นักศึกษา บทความที่ปรากฏในหนังสือได้รับการแปลและเรียบเรียงจากบทความต่างประเทศโดย อาจารย์ประเสริฐ ตันสกุล ผู้แต่งหนังสือเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายเล่ม อาทิ ร้อยประหมื่นหรือจะสู้ครูคนหนึ่ง ฝ่าวิกฤตพิชิตสมาธิสั้น เรียนรู้...สู่ความเข้าใจในความแตกต่าง เหตุประหลาดที่ คาดไม่ถึง

สำหรับเล่มที่ 1 เล่มนี้เป็นการรวบรวมบทความความรู้ แนวคิด สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผู้ที่สนใจสามารถ download จากทาง website ของมูลนิธิฯ ที่ www.specialeducationfoundation.com มูลนิธิฯ จะไม่จัดพิมพ์เป็นเล่ม เพื่อลดใช้ปริมาณกระดาษ ลดการสิ้นเปลืองทรัพยากร

มูลนิธิเพื่อการศึกษาพิเศษในพระราชวัง
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

1 สิงหาคม 2562

“เรื่องพิเศษ สำหรับคนพิเศษ เล่มที่ 1 : ความบกพร่องทางการเรียนรู้”

	หน้า
1 ความบกพร่องทางการเรียนรู้	1
2 มารู้จักปัญหาการเรียนรู้ของเด็ก (LD) กันเถอะ	4
3 อาการบ่งบอกปัญหาสมาธิสั้นของเด็กวัยต่างๆ	8
4 สัญญาณบอกเหตุที่สังเกตได้	11
5 จุดแข็งของเด็กๆ (Types of strengths in kids)	13
6 การสอนอ่าน: เคล็ดลับไม่ลับสำหรับครู	16
7 กิจกรรมสำหรับเด็กเล็ก: ฝึกพัฒนาการ	22

ความบกพร่องทางการเรียนรู้ The Ins and Outs of Learning Disabilities.

ปัญหาการเรียนรู้ (LD) เป็นคำทั่วไปที่ใช้กันในสหรัฐอเมริกา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการใช้ระบบประสาทในหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นความผิดปกติที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานสำหรับการดำเนินชีวิต เช่น ทักษะการอ่าน การเขียน หรือคิดเลข อีกทั้งยังอาจส่งผลกระทบไปถึงทักษะในระดับที่สูงกว่านั้นได้ด้วย เช่น ทักษะในการจัดระบบ การควบคุมเวลา และการคิดหาเหตุผลที่เป็นนามธรรม

ปัญหาการเรียนรู้ (LD) นี้สามารถจำแนกออกเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างใน 4 ด้านที่เกี่ยวกับการรับข้อมูลเข้าไปไว้ในสมอง คือ **การนำเข้า** (input) การทำความเข้าใจข้อมูลนั้น (Integration) จัดเก็บเพื่อเรียกข้อมูลนั้นกลับมาใช้ในภายหลัง หรือ **การจดจำ** (Memory) หรือการเรียกข้อมูลนั้นกลับมาใช้งาน (Output) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การนำเข้า (Input)

ในขั้นแรก ข้อมูลจะถูกนำเข้าไปสู่สมองผ่านทางตา (สิ่งที่ตามองเห็น) และทางหู (สิ่งที่หูได้ยิน) ซึ่งเป็นไปได้ว่าบางคนอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการมองเห็นและการได้ยิน หรืออาจทั้งสองอย่างก็ได้

ด้านการรับรู้ทางโสตประสาท (Auditory Perception)

ด้านการรับรู้ทางโสตประสาทหรือที่อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **ภาษาเชิงรับ** (Receptive Language) นั้นเป็นกรณีที่มีปัญหาในการแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ต่างๆ ในคำ หรืออาจมีปัญหาการแยกแยะเสียงในคำพูดที่ได้ยินได้ช้ากว่าปกติ ซึ่งแต่ละปัญหาอาจทำให้ฟังไม่รู้เรื่องและไม่เข้าใจความหมายในสิ่งที่ได้ยินได้ฟังนั้นได้ หลายคนอาจมีปัญหาเนื่องจากมีเสียงรบกวนสอดแทรก (auditory figure-ground) ทำให้ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าเสียงใดเป็นเสียงหลักที่จะต้องฟังในกรณีที่มีมากกว่าหนึ่งเสียงที่ได้ยินพร้อมๆ กัน

ด้านการรับรู้ทางตา (Visual Perception)

บางคนอาจมีปัญหาการแยกแยะความแตกต่างของรูปทรงตัวอักษรที่มองเห็น (เรียกว่า graphemes) อาจมองภาพตัวอักษรหรือตัวเลขกลับด้าน (d b p q 6 9) ทำให้อ่านผิด บางคนอาจมีปัญหาจากสิ่งรบกวนภายนอก จนไม่รู้ว่าจะเพ่งความสนใจไปที่ส่วนใดของข้อความในหน้ากระดาษที่มีคำอยู่มากมายหลายบรรทัด ทำให้อ่านข้ามคำบางคำไปบ้าง อ่านข้ามบรรทัดไปบ้าง หรืออ่านประโยคเดียวกันซ้ำแล้วซ้ำอีกบ้าง บางรายก็มีปัญหาการนำภาพที่ตาสองข้างมองเห็นมารวมให้เห็นเป็นภาพเดียวกันที่ชัดลึกไม่ได้ ทำให้ประมาณความลึกหรือระยะห่างไม่ได้ ทำให้เดินชนโน่นสะดุนี่ เพราะมีปัญหาในการสั่งการที่ต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้สั่งการไปยังมือเท้า และร่างกายให้ทำตาม ถ้ามีปัญหาจากด้านการมองเห็นก็จะเกิดปัญหาในส่วนที่ต้องใช้มือกับตาประสานกัน เรียกว่า visual motor skill เช่น การรับลูกบอล การโยน-รับลูกบอล หรือการหยิบแก้ว ซึ่งเมื่อมีการบันทึกข้อมูลในสมองแล้ว กิจกรรมทั้ง 3 อย่างต่อไปนี้ก็จะตามมาเพื่อทำการประมวลหรือทำความเข้าใจ อย่างแรก

คือการนำข้อมูลไปเก็บไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสม จากนั้นก็ทำความเข้าใจข้อมูลนั้นในส่วนลึกเกินกว่าความหมายตามตัวอักษร และสุดท้ายก็นำข้อมูลนั้นไปผนวกรวมเข้าเป็นความคิดที่สมบูรณ์ หรือความเข้าใจของตนเอง

ด้านการจัดลำดับ (Sequencing)

บางคนอาจมีปัญหาไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลเข้าไว้ให้ถูกที่ได้ อาทิ ทำให้เรียงลำดับตัวเลขไม่ถูกต้อง และจำลำดับไม่ได้ เช่น ลำดับของเดือนในหนึ่งปี ลำดับตัวอักษร หรือลำดับเวลาตามตาราง หรืออาจเขียนรายงานที่มีสาระสำคัญๆ ครบถ้วน แต่จัดเรียงลำดับไว้ไม่ถูกที่ เป็นต้น

ด้านการเข้าใจความหมายนามธรรม (Abstraction)

บางคนอาจมีปัญหาไม่เข้าใจความหมายของคำ หรือความคิด ทำให้ไม่เข้าใจในบางเรื่องที่เป็นเรื่องซ้ำซ้อน หรือปรัชญา หรือคำที่มีเลศนัย เช่น คำว่า “หมา” คือสัตว์ชนิดหนึ่ง กับ “หมาหมา” หรือ “ชาติหมา” ที่เป็นคำด่า เป็นต้น

ด้านการจัดระบบ (Organization)

บางคนอาจมีปัญหการจัดการกับวัสดุเครื่องใช้ การทำรายงาน สมุดแบบฝึกหัด หรือการทำสมุดจดการบ้านหายบ้าง สืบไม่รู้ว่าวางไว้ที่ไหนบ้าง หรือบางคนอาจมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรื่องของตัวเอง เช่น จัดห้องนอน บางคนก็มีปัญหาเรื่องการจัดเวลา ไม่ส่งงานตามเวลา หรือส่งงานล่าช้ากว่ากำหนด ซึ่งเรื่องการจัดการตามเวลานี้เราเรียกว่า ทักษะคิดเชิงบริหาร (Executive function)

การจดจำ (Memory)

การจำลักษณะนี้ มีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ “การจำเนืองงาน (working memory)” หมายถึงความสามารถจำข้อมูลเอาไว้จนกระทั่งได้นำข้อมูลนั้นไปผสมผสานเข้ากับความคิดหรือแนวคิดหลัก เช่น การอ่านคำเรียงไปแต่ละคำจนจบประโยค หรือจบความในย่อหน้า และเข้าใจความหมายทั้งหมด “การจำระยะสั้น (Short - term memory)” เป็นกระบวนการเก็บและเรียกใช้ข้อมูลสำหรับช่วงเวลาจำกัด เป็นข้อมูลที่มีอยู่เพียงชั่วคราวเฉพาะหน้า ซึ่งยังไม่ได้เก็บเข้าระบบความจำระยะยาว ซึ่ง “การจำระยะยาว (Long-term memory)” นั้น หมายถึง เราอ่านข้อมูลที่ได้นบันทึกเอาไว้แล้วและคงอยู่ให้เรียกใช้ได้อีกนาน ซึ่งบางคนก็จะมีปัญหาด้านการจดจำจากสิ่งที่ได้ยินหรือจากที่ได้เห็น

ตัวอย่างของการจดจำเนืองงาน คือ เมื่ออ่านประโยคจบและเก็บข้อมูลเอาไว้แล้วก็อ่านข้อความช่วงต่อไป พอจบตอนก็นำความหมายของข้อมูลทั้งตอนที่อ่านนั้นมาใช้งาน สำหรับการจำระยะสั้น คือ เมื่อได้อ่านข้อความไปจนจบบท ได้ศึกษาเนื้อหาและจดจำข้อมูลไว้นานพอที่จะใช้ในข้อสอบหรือในการวัดผลแบบอื่นๆ ได้ ส่วนการจำระยะยาว คือ สิ่งที่จะเกิดขึ้นเมื่อได้ทำการเชื่อมประสานข้อมูลเข้าด้วยกันให้อยู่ในสภาพที่สามารถเรียกข้อมูลมาใช้ได้ในระยะยาวหลังจากนั้น ซึ่งจากการเชื่อมโยงข้อมูลเฉพาะตัวเข้ากับข้อมูลสากลหรือตำราเนื้อหาจะทำให้ข้อมูลนั้นผสมผสานลงไปในองค์ความรู้หลักของคนๆ นั้น ข้อมูลจะสื่อถึงกันได้โดยอาศัยคำพูด (ผลผลิตในรูปของภาษา) หรือโดยอาศัยการกระทำที่ใช้กล้ามเนื้อ เช่น การเขียน การวาด การแสดงท่าทาง (ผลผลิตทางการเคลื่อนไหว) ซึ่งบางคนอาจใช้ภาษาไม่ได้ที่อาจเรียกว่า ใช้ภาษาท่าทางไม่เป็น หรือแสดงอาการด้วยท่าทางไม่ได้

การใช้ภาษาไม่ได้หรือความบกพร่องในการใช้ภาษา (Language Disability)

อาจกล่าวได้ว่าการแสดงผลทางภาษาเป็นเรื่องจำเป็นโดยธรรมชาติ คำว่า “ธรรมชาติ” ในที่นี้หมายถึงบุคคลคนนั้นจะต้องเป็นผู้ริเริ่มการสนทนา จะต้องจัดระบบของความคิด และสรรหาถ้อยคำที่จะใช้ก่อนที่จะพูดออกไป ภาษาที่เป็นคำขอร้อง หมายถึง การใช้คำถามหรือคำขอที่ทำให้ต้องจัดการรวบรวมความคิด ค้นหาคำพูดที่ถูกต้อง แล้วก็พูดออกไปในเวลาเดียวกัน คนส่วนใหญ่ที่มีปัญหาหยาบความสามารถทางภาษา จะมีปัญหาการใช้ภาษาแบบธรรมชาติไม่มากนัก แต่ทว่าในสถานะที่ถูกบีบบังคับ เขาอาจจะมีปัญหาต้องดิ้นรนเพื่อจัดระบบของความคิด และคิดหาคำพูดที่ถูกต้องมาใช้ด้วย

การบังคับการเคลื่อนไหวไม่ได้ (Motor Disability)

บางคนอาจมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ของกลุ่มกล้ามเนื้อ ที่เรียกว่า กล้ามเนื้อส่วนละเอียดทำงานย่อหย่อน ทำให้มีปัญหาด้านการระบายสี การตัด การเขียน การติดกระดุม หรือการผูกเชือกกรองเท้า แต่ที่มีปัญหาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เรียกว่า สภาพการเคลื่อนไหวย่อหย่อน ซึ่งจะมีสภาพไม่หะมัดหะแมงเวลาวิ่งหรือกระโดด

สรุปแต่ละคนก็จะมีรูปแบบของปัญหาการเรียนรู้ (LD) ตามแบบของตัวเองที่ไม่เหมือนใคร ซึ่งอาจเป็นแบบที่รวมลักษณะย่อหย่อนทั่วไปหลายอย่างรวมกันก็ได้ เช่น อาจเป็นแบบที่สะท้อนให้เห็นปัญหาเรื่องการใช้ภาษาตั้งแต่การฟังให้รู้เรื่อง การฟังลำดับความ การตีความเรื่องนามธรรม การจัดการข้อมูล การจดจำสิ่งที่ได้ฟัง และความย่อหย่อนทางภาษา หรืออาจจะเป็นความบกพร่องในอีกรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สิ่งที่มองเห็น หรือแบบที่เป็นความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวร่างกาย ซึ่งบางคนก็มีปัญหาทั้งสองอย่างที่กล่าวมานั้น

ที่มา: <https://ldaamerica.org/support/new-to-ld/>

ผู้แปลและเรียบเรียง: นายประเสริฐ ตันสกุล

มารู้จักปัญหาการเรียนรู้ของเด็ก (LD) กันเถอะ

ท่านทราบไหมว่าโอกาสที่เราจะได้พบคนที่มีปัญหาการเรียนรู้มีอยู่มาก

- นักเรียนที่ได้ตรวจพบว่ามีปัญหาการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่ง และได้รับการดูแลจาก IDEA อยู่มีอยู่ถึงจำนวน 2.3 ล้านคน คิดเป็น 35% ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ได้รับการบริการการศึกษาพิเศษ *
- 75% - 80% ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่พบว่ามีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านภาษาและการอ่าน ***
- 60% ของผู้ใหญ่ที่มีปัญหารุนแรงด้านการรู้หนังสือ มีปัญหาการเรียนรู้ที่ไม่ได้ตรวจพบหรือไม่ได้รับการรักษาหรือการช่วยเหลือ

การที่เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ไปเรียนที่โรงเรียนก็เพราะต้องการจะเรียน อยากรู้ อยากประสบความสำเร็จ แต่ถ้าหากว่าลูกของท่านเกิดมีปัญหการเรียนรู้ที่โรงเรียนเขาก็อาจจะเรียนได้ไม่เหมือนเด็กคนอื่นๆ ซึ่งคนแรกที่จะสังเกตเห็นก่อนใครว่าเด็ก “น่าจะมึนอะไรผิดปกติเกิดขึ้น” ก็คือพ่อแม่ของเด็กนั่นเอง แต่เมื่อรู้แล้วจะทำอย่างไรดี มีใครที่พอจะช่วยได้บ้าง อาจเป็นเรื่องที่ยุ้งยากสำหรับพ่อแม่ก็ได้

เด็กทุกคนต่างก็ต้องเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ด้วยกันทั้งนั้น แต่โชคไม่ดีที่เด็กคนนั้น หรือเด็กบางคนอาจมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะแก้ไขหรือรักษาให้หายขาดไม่ได้ ปัญหาดังกล่าวต้องติดตัวไปตลอดชีวิต โดยที่บางคนก็โตเป็นผู้ใหญ่โดยไม่รู้ตัวว่าตัวเองมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ถ้าได้รับความช่วยเหลือเกื้อหนุนที่ถูกต้อง เด็กและผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เหล่านั้นก็สามารถเรียนหรือดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้เช่นกัน ซึ่งจะต้องเริ่มจากการยอมรับและเข้าใจลักษณะของความบกพร่องทางการเรียนรู้ของตัวเองก่อนเป็นอันดับแรก

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ หมายถึงอะไร

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ หมายถึง ปัญหาการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะอาการทางประสาทวิทยาที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลนั่นเอง ซึ่งภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้จะเป็นตัวการที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่าน การเขียน การพูด การสะกดการันต์ การคิดเลข การหาเหตุผลของบุคคล และจะส่งผลกระทบต่อไปถึงความตั้งใจ ความจำ ความร่วมมือกับคนอื่น รวมถึงทักษะทางสังคม และวุฒิภาวะทางอารมณ์อีกด้วย

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

❖ ภาวะบกพร่องด้านการฟัง (Auditory Processing Disorder)

ภาวะบกพร่องด้านการฟัง เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการรับข้อมูลทางเสียงที่ได้ฟังแล้วส่งไปให้สมองทำการประมวลและตีความ อ่านรายละเอียดได้ใน Auditory Processing Disorder

❖ ภาวะบกพร่องด้านการคิดคำนวณ (Dyscalculia)

ภาวะบกพร่องด้านการคิดคำนวณ เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อความเข้าใจจำนวนนับและเรื่องของคณิตศาสตร์ อ่านรายละเอียดได้ใน Dyscalculia

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเขียน (Dysgraphia)

ภาวะบกพร่องด้านการเขียน เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการเขียนและทักษะบังคับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ อ่านรายละเอียดได้ใน Dysgraphia

❖ ภาวะบกพร่องด้านการอ่าน (Dyslexia)

ภาวะบกพร่องด้านการอ่าน เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่มีผลต่อการอ่าน และทักษะประมวลเรื่องจากสิ่งที่อ่าน อ่านรายละเอียดได้ใน Dyslexia

❖ ความผิดปกติของการเข้าใจภาษา (Language Processing Disorder)

ความผิดปกติของการเข้าใจภาษา เป็นลักษณะเฉพาะของภาวะบกพร่องทางการฟัง (APD) ที่มีผลทำให้ไม่เข้าใจความหมายของกลุ่มเสียงที่ได้ยิน ทั้งเป็นคำ เป็นประโยค หรือเป็นเรื่องราว อ่านรายละเอียดได้ใน Language Processing Disorder

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ภาษาท่าทาง (Non-verbal Learning Disabilities)

ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ภาษาท่าทาง เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ทำให้ไม่เข้าใจความหมายที่สื่อโดยไม่ใช้คำพูด เช่น การแสดงสีหน้าหรือแสดงท่าทาง และอาจมีอาการก้ำกัด้วย อ่านรายละเอียดได้ใน Non-verbal Learning Disabilities

❖ ภาวะบกพร่องด้านการเข้าใจจากสิ่งที่มองเห็น/กลไกการมองเห็น

(Visual Perceptual/Visual Motor Deficit)

ภาวะบกพร่องด้านการเข้าใจจากสิ่งที่มองเห็น เป็นภาวะบกพร่องที่ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจความหมายของข้อมูลที่มองเห็นหรือกระทบต่อความสามารถในการวาดภาพ หรือทำตามแบบ อ่านรายละเอียดได้ใน Visual Perceptual/Visual Motor Deficit

ความผิดปกติที่เกี่ยวข้อง (Related Disorders)

➤ สมาธิสั้น (ADHD)

สมาธิสั้นเป็นความผิดปกติที่ทำให้คงความสนใจและตั้งใจไว้เป็นเวลานานได้ยาก ควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ยากและอยู่นิ่งไม่ได้ อ่านรายละเอียดได้ใน ADHD

➤ ความผิดปกติด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Dyspraxia)

ความผิดปกติด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว เป็นความผิดปกติที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย และการควบคุมความสัมพันธ์ของอวัยวะ การใช้ภาษา และการพูด อ่านรายละเอียดได้ใน Dyspraxia

➤ การคิดเชิงบริหาร (Executive Functioning)

การคิดเชิงบริหาร เป็นเรื่องของทักษะที่มีผลต่อการวางแผน การจัดการ การกำหนด ยุทธศาสตร์ การให้ความสนใจในรายละเอียด และการจัดการเรื่องเวลาและสถานที่ อ่านรายละเอียดได้ใน Executive Functioning

➤ ความจำ (Memory)

ความจำ เป็นส่วนที่มีผลต่อการเก็บและการเรียกใช้ข้อมูลหรือการนำข้อมูลกลับมาใช้งาน อ่านรายละเอียดได้ใน Memory

อย่างไรก็ตาม ภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้ไม่ใช่ความผิดปกติหรือความบกพร่องในเรื่องอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นความบกพร่องทางสติปัญญา ภาวะออทิสซึม หูหนวก ตาบอด และภาวะบกพร่องทางพฤติกรรมอื่นๆ เพราะที่กล่าวมานี้ไม่ใช่เป็นภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เพราะการที่จะรู้หรือค้นพบได้เป็นเรื่องยากมาก เพราะทั้งลักษณะและอาการหนักเบาจะไม่เหมือนกันเลย

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้นั้น พ่อแม่สามารถช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จได้ ด้วยการให้กำลังใจ เข้าใจจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของเด็ก เข้าใจระบบการศึกษา ทำงานร่วมกับนักวิชาการ และศึกษาวิธีการที่จะช่วยเหลือเฉพาะกรณีนั้นๆ ด้วย

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ถ้าสงสัยว่าลูกอาจจะมีปัญหาการเรียนรู้ก็ต้องไม่นิ่งนอนใจ ต้องรีบมองหาทางช่วยเหลือ และต้องลงมือทำทันทีด้วย **“อย่าผัดวันประกันพรุ่ง”**

ถ้าหากท่านสงสัยว่าลูกอาจมีปัญหาการเรียนรู้ที่ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ก็ต้องพยายามหาข้อมูลและหาความช่วยเหลือโดยไม่ชักช้า ทำได้เร็วเท่าไรก็จะช่วยให้เด็กมีโอกาพัฒนาได้เต็มศักยภาพมากขึ้นเท่านั้น

บางที่ท่านอาจจะกลัวว่าจะตื่นเต้นไปจนเกินเหตุ หรือคิดว่าเดี๋ยวก็จะหายไปเอง แต่ความจริงคือท่านนั้นแหละเป็นคนที่ยังกลัวลูกของท่านดีกว่าใครอื่น ถึงใครจะบอกว่ามันเป็น “เรื่องธรรมดา” หรือว่า “ไม่ต้องเป็นห่วงหรอก” แต่ความจริงก็คือตัวท่านเท่านั้นที่รู้ว่าลูกของท่านมีอาการตื่นกลัวตอนเข้าวันจันทร์ ท่านนั้นแหละที่ได้เฝ้าดูแลผลลัพธ์ที่เกิดจากการพยายามสร้างความมั่นใจในตัวเองของเด็ก และในส่วนลึกๆ ท่านก็รู้สึกว่ามันมีอะไรๆ ที่ไม่ถูกต้องอยู่

ข่าวดีคือมีสิ่งที่ท่านจะทำได้ ซึ่งจะว่าไปแล้วการกระทำที่ถือได้ว่า “ผิด” ก็คือ “การไม่ทำอะไรเลย” ต่างหาก เพราะหากท่านรีบร้อนที่จะหาทางช่วยเหลือลูก ความภูมิใจในตัวเองของลูกของท่านก็จะถูกกัดเซาะให้กร่อนไปเรื่อยๆ ในขณะที่ช่วงเวลาที่เปิดให้เขาได้รับความช่วยเหลือที่ทันการก็จะลดลงเรื่อยๆ

ด้วยเหตุที่ท่านเป็นผู้เฝ้าสังเกตการณ์ที่ดีที่สุดของการพัฒนาลูกของท่าน ท่านจึงสามารถสังเกตเห็นสิ่งที่น่าจะเป็นปัญหาได้ตั้งแต่ในระยะต้นๆ แต่การที่จะสังเกตเห็นปัญหาในระยะต้นๆ ได้ ท่านก็ต้องรู้จักสัญญาณเตือนของปัญหานั้นด้วย

การมองหาสัญญาณเตือน

สาเหตุที่ทำให้ลูกของท่านต้องประสบภาวะยากลำบากอาจมีอยู่หลายอย่าง แต่สิ่งที่ท่านมองเห็นก็สามารถบอกได้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาหรือความบกพร่องสำหรับการเรียนรู้ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าลูกของท่าน “เชื่องช้า” หรือ “ฉลาดน้อยกว่า” พวกเพื่อนๆ แต่เป็นเพราะสมองของเขาถูกออกแบบมาสำหรับการเรียนรู้ที่ไม่เหมือนกัน โดยที่ลูกของท่านต้องปรับยุทธศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อให้ใช้ความสามารถได้เต็มที่ และการให้ความช่วยเหลือในส่วนที่ทำได้ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กอย่างมาก

สิ่งบอกเหตุ มีอาการที่เด็กแสดงออกหลายอย่างที่อาจเป็นสัญญาณบอกเหตุของความบกพร่องด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่พ่อแม่อาจสังเกตเห็นอาการบางอย่างหนึ่งต่อไปนี้ของเด็กได้ในบางครั้งบางคราว แต่ถ้าพบว่าเด็กแสดงอาการหลายๆ อย่างให้เห็นบ่อยๆ ก็ต้องคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่พ่อแม่จะต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อให้เด็กได้รับความเกื้อหนุนที่จำเป็นด้วย

ที่มา: <https://ldaamerica.org/support/new-to-ld/>

ผู้แปลและเรียบเรียง: นายประเสริฐ ต้นสกุล

อาการบ่งบอกปัญหาสมาธิสั้นของเด็กวัยต่างๆ

อาการของสมาธิสั้นเราจะสังเกตได้ไม่ยากเสมอไป รายการข้างล่างนี้จะช่วยบอกให้พ่อแม่รู้ได้ว่าลูกมีอาการสมาธิสั้นหรือไม่ โดยการใช้เวลาสังเกตอาการของเด็กตามรายการแต่ละข้อไปสักกระยะหนึ่งก่อน และระลึกไว้ด้วยว่าเด็กทุกๆ ไปก็อาจแสดงอาการบางอย่างนั้นในบางโอกาสได้เหมือนกัน แต่เด็กที่เป็นสมาธิสั้นจะแสดงอาการให้เห็นมากกว่าเด็กปกติที่มีอายุเท่ากัน

อาการสมาธิสั้นในเด็กก่อนวัยเรียน-อนุบาล 2

- มีปัญหาในการเริ่มลงมือทำงานและทำกิจวัตรประจำ เช่น แต่งตัว หรือการเก็บของเล่น
- มักไม่ค่อยฟังคำสั่ง หรือทำตามคำสั่ง แต่จะทำอย่างอึดอาดยืดอาดมาก
- ขณะรับประทานอาหารหรือทำกิจกรรมกลุ่ม มักนั่งนิ่งๆ เหมือนเด็กอื่นไม่ค่อยได้
- มักจะหลุกหลิก ผุดลุกผุดนั่ง เวลาที่ให้อยู่เงียบๆ
- การหยุดทำกิจกรรมหนึ่ง แล้วไปเริ่มทำอีกกิจกรรมหนึ่งจะทำได้ยากมาก
- การทำอะไรให้ช้าลงเพื่อให้รอบคอบขึ้นเป็นเรื่องยาก
- ต้องเตือนบ่อยมาก เพื่อให้หยุดและฟัง
- แสดงความตั้งใจเหมือนเด็กอื่นในวัยเดียวกันไม่ค่อยได้
- หยิบฉวยสิ่งของโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ไม่สามารถคอยฟังคำอธิบายก่อนลงมือทำกิจกรรมใดๆ ได้
- ต้องใช้เวลา และการกระตุ้นมาก เพื่อให้ทำกิจวัตรประจำให้สำเร็จ
- มักจำคำอธิบายหรือคำสั่งไม่ได้
- มักจำเรื่องที่เพิ่งจะเรียนผ่านไปไม่ค่อยได้
- มักจะอารมณ์เสีย หรือโกรธในเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่ไม่น่าเป็นสาระ

อาการสมาธิสั้นในเด็กอนุบาล 3 – ประถมศึกษาปีที่ 6

- การเริ่มลงมือทำงานเป็นเรื่องที่ยากมาก โดยเฉพาะถ้าเป็นงานที่มีหลายขั้นตอน
- มักหลุกหลิก อยู่นิ่งไม่ได้
- เวลาที่ต้องเงียบ มักหงุดหงิดอารมณ์เสีย เดินไปเดินมา ไม่อยู่นิ่ง
- จะจำเรื่องที่อ่านไปแล้วไม่ได้ ได้หน้าลืมหลัง นอกจากเรื่องที่สนใจจริงๆ
- ทำแบบฝึกหัดแบบรีบร้อนลวกๆ ไม่เรียบร้อย และผิดพลาดตกหล่นมาก
- มักจะทำงานที่โรงเรียน หรือการบ้านได้ไม่เต็มที่ตามศักยภาพที่ตนเองมี

- ใจลอย วอกแวกมาก หรือสูญเสียความสนใจในเรื่องเฉพาะหน้าง่ายมาก
- มักจะทำกิจกรรมที่ต้องทำเป็นประจำ การบ้าน หรืองานอื่นแบบครึ่งๆ กลางๆ ไม่เสร็จ
- จำเรื่องที่ต้องทำเป็นปกติทุกวันไม่ค่อยได้
- มักจะลืมการบ้านไว้ที่โรงเรียน หรือลืมส่งการบ้าน
- หาสัมบัติของตัวเองไม่พบบ่อยๆ
- นึกจะพูดหรือทำอะไรตอนไหนก็ทำทันที ไม่รอให้ถึงจังหวะของตนเอง
- กลัวว่าถ้าไม่ได้พูดสิ่งที่คิดในทันที ก็จะลืมสิ่งที่คิดนั้น
- การใคร่ครวญไตร่ตรองในสิ่งที่ทำ ก่อนที่จะลงมือทำ เป็นสิ่งที่ทำได้ยากมาก
- มักจะพูดหรือทำโดยไม่ได้คิดไตร่ตรองว่าจะเกิดผลอย่างไร
- ทำงานยืดขาดเชื่องช้ามาก
- ทำงานไม่ค่อยเสร็จทันเวลาที่กำหนด เช่น การทำรายงาน หรือทำข้อสอบ

อาการสมาธิสั้นในเด็กวัยรุ่น

- จัดระบบ และกำหนดลำดับเรื่องที่จะทำก่อนหลังไม่ค่อยได้
- การเริ่มลงมือทำการบ้านหรืองานที่มอบหมาย เป็นเรื่องที่ยากมากๆ
- มีอาการใจลอย เวลาฟังคนอื่นพูด หรือเวลาอ่านหนังสือที่ต้องอ่าน
- ต้องอ่านข้อมูลซ้ำ หรือขอให้พูดซ้ำอีกครั้ง เพราะครั้งแรกไม่รู้เรื่อง จำไม่ได้
- ใจวอกแวก ไม่มีสมาธิ
- ขณะทำงานหนึ่งอยู่ จะเผลอไปคิดเรื่องอื่น เว้นแต่จะเป็นงานที่สนใจเป็นพิเศษ
- ทำแบบฝึกหัดแบบรีบร้อนลวกๆ ไม่เรียบร้อย และผิดพลาดตกหล่นมาก
- มักจะทำงานที่โรงเรียน หรือการบ้านได้ไม่เต็มที่ตามศักยภาพที่ตนเองมี
- เวลาจำเป็นต้องใช้ข้อมูล มักจะนึกไม่ค่อยออก
- เวลาสอบมักนึกคำตอบที่ได้อ่านและเตรียมมาแล้วเมื่อคืนไม่ได้
- จำเรื่องที่ต้องทำเป็นปกติทุกวันไม่ค่อยได้
- มักลืมจดการบ้าน หรือลืมว่าเก็บสมบัติของตัวเองไว้ที่ไหน
- มักทำตามใจนึก
- มักจะพูดหรือทำโดยไม่ได้คิดไตร่ตรองว่าจะเกิดผลอย่างไร
- ทำงานยืดขาดเชื่องช้ามาก
- ทำการบ้าน หรือทำข้อสอบ ไม่ค่อยเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด

- หงุดหงิดอารมณ์เสียบ่อยๆ
- มีอาการอยู่นิ่งไม่ได้ ปากต้องพูดหรือมือต้องหยิบฉวยอะไรเล่นตลอดเวลา

ที่มา:

The Understood Team <https://understood.org>

แปลและเรียบเรียงโดย: นายประเสริฐ ตันสกุล

สัญญาณบอกเหตุที่สังเกตได้

เด็กเล็ก/ก่อนวัยเรียน (Pre-school)

- ออกเสียงไม่ชัด
- นึกคำพูดไม่ออก
- พูดคำคล้องจองไม่ค่อยได้
- มีความยุ่งยากในการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเลข ตัวอักษร วันในสัปดาห์ สี และรูปร่าง
- วอกแวกง่าย
- เข้ากับเพื่อนไม่ค่อยได้
- ทำตามคำสั่ง หรือตามวิธีทำปกติไม่ค่อยได้
- ใช้ดินสอ ดินสอสี หรือกรรไกร ไม่นัด
- ติดกระดุม รูดซิป และใช้แป้นพิมพ์ไม่ค่อยได้

ชั้นเด็กเล็ก – ประถม (Grades K – 4)

- มีปัญหาการเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียง
- สับสนในความหมายของคำพื้นฐาน เช่น วิ่ง กิน อยากได้ เป็นต้น
- อ่าน และเขียนคำ ไม่ถูกต้อง รวมถึงเขียนกลับด้านด้วย (b/d, m/w) หรือกลับหน้ากลับหลัง (felt/left) หรือสลับคำ (house/home)
- ไม่ค่อยเข้าใจหลักการคิดเลขเบื้องต้น
- ไม่เข้าใจเรื่องเวลา
- ใช้เวลานานในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ
- จำข้อมูลเนื้อหาไม่ค่อยได้

ชั้นมัธยมต้น (Grades 5-8)

- เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการอ่านและคิดเลข
- มีปัญหาเกี่ยวกับลำดับอักษรในคำ (soiled เป็น solid หรือ left กับ felt)
- มีปัญหาเกี่ยวกับคำ และการสะกดคำ
- มีปัญหาด้านการจัดระเบียบเตียงนอน สมุดจดงาน กระดาษ ดินสอ และโต๊ะทำงาน
- มีปัญหาในการทำการบ้านและการทำรายงานส่ง
- มีปัญหาเรื่องลายมือ
- มีปัญหาด้านการบริหารเวลา
- มีปัญหาในการฟังและเข้าใจการพูด การอภิปราย และแสดงความคิดเห็น

ชั้นมัธยมปลาย และวัยรุ่น (High School and Adults)

- เขียนคำเดียวกันในเรื่องเดียวกันไม่เหมือนกัน
- ไม่ค่อยอยากเขียนและอ่าน
- ทำข้อสอบที่มีคำถามแบบปลายเปิดไม่ค่อยได้
- มีปัญหาเกี่ยวกับทักษะการจำ
- มีปัญหาการนำทักษะจากงานหนึ่งไปใช้กับอีกงานหนึ่งไม่ได้
- ทำงานเชื่องช้า
- มีปัญหาการทำความเข้าใจกับเรื่องนามธรรม
- มีปัญหาเรื่องการสนใจรายละเอียด
- ติความเนื้อหาข้อมูลผิดพลาด

การขอความช่วยเหลือให้กับเด็กเร็วไปไม่ใช่เรื่องที่เป็นปัญหา แต่การปล่อยปัญหาไว้นานเกินไปอันตราย ดังนั้นถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองเห็นว่าเด็กแสดงอาการต่างๆ ที่กล่าวมานี้ให้เห็นมาระยะหนึ่งแล้ว ก็น่าจะสงสัยได้ว่าอาจมีปัญหาด้านความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้ การที่เรารู้ว่าเด็กมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในเรื่องอะไรแต่เนิ่นๆ จะช่วยให้ไม่ตกใจ ทำให้สามารถดำเนินการขอความช่วยเหลือที่เหมาะสมได้

ที่มา: <https://ldaamerica.org/support/new-to-ld/>

ผู้แปลและเรียบเรียง: นายประเสริฐ ตันสกุล

จุดแข็งของเด็กๆ (Types of strengths in kids)

เมื่อลูกมีปัญหาด้านการเรียนและความตั้งใจ เราอาจใช้เวลาไปมากกับการพูดถึงปัญหา ซึ่งที่จริงแล้วเรื่องจุดแข็งต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวของลูก จะช่วยส่งให้ลูกประสบความสำเร็จได้ก็มีความสำคัญมากพอๆ กัน

ท่านสามารถนำรายการในตารางข้างล่างนี้ไปใช้เพื่อตรวจสอบ และค้นหาว่าลูกของท่านมีอะไรที่เป็นจุดแข็งบ้าง

ประเภทของจุดแข็งของเด็ก

จุดแข็งทั่วไป

- ☐ สามารถทำงาน หรือเล่น ตามลำพังได้
- ☐ สนใจที่จะทำได้ดี
- ☐ เข้าใจจุดประสงค์ของสิ่งที่ทำ และตั้งเป้าหมายได้
- ☐ อยากเรียน อยากรู้เรื่องใหม่ๆ
- ☐ รู้จักขอความช่วยเหลือเมื่อจำเป็น
- ☐ ทำงานได้ดี/เข้ากับเพื่อนร่วมงานที่ทำงานเป็นกลุ่มได้ดี
- ☐ ทำงานได้ดี/เข้ากับเพื่อนที่ทำงานคู่กันได้ดี
- ☐ สามารถจัดลำดับหัวข้อ และความคิดได้
- ☐ ยอมรับในสิ่งที่ไม่เป็นตามที่คิด/ความผิดพลาดได้ และพร้อมที่จะทำต่อไป
- ☐ มีความใฝ่ฝัน และใส่ใจงานอดิเรก
- ☐ สามารถวางแผนล่วงหน้าได้
- ☐ สามารถเลือกทางเลือกที่ดีได้
- ☐ มีความอยากรู้อยากเห็น และคิดสร้างสรรค์
- ☐ แก้ปัญหาได้ดี

จุดแข็งทางด้านสังคม

- ☐ รู้จักแบ่งปัน ผลัดเปลี่ยนกัน และต่อรองได้
- ☐ พยายามเข้าสังคม
- ☐ รู้จักขอความช่วยเหลือ และขอความเห็นใจ ยามจำเป็น
- ☐ โอบอ้อมอารี และยื่นมือช่วยเหลือเมื่อจำเป็น
- ☐ ยอมรับผิดชอบในการกระทำของตน (ไม่ว่าดีหรือร้าย)
- ☐ มีอารมณ์ขัน
- ☐ ไม่ทำตามเพื่อน (ไม่ให้พวกมากลากไป)
- ☐ ทำตามกฎกติกาได้ดี
- ☐ ยอมรับฟังคำทักท้วงได้ดี
- ☐ สามารถสร้างมิตร และรักษาความเป็นมิตรได้
- ☐ มีความซื่อสัตย์ และจริงใจ
- ☐ มีความน่ารักสำหรับผู้ใหญ่
- ☐ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- ☐ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
- ☐ แสดงการตอบสนองในทางที่เหมาะสมเมื่อไม่สบายอารมณ์ หรือโกรธ (เช่น ไม่ลงไม้ลงมือ)

จุดแข็งทางด้านภาษา

- ☐ สามารถบอกความต้องการ สิ่งที่ยากได้ และความคิดได้ด้วยคำพูด
- ☐ สามารถพูดโดยใช้ท่าทางและน้ำเสียงประกอบได้
- ☐ ฟังเรื่องซ้ำขึ้น มุกตลก และคำพูดเป็นปริศนาได้
- ☐ สามารถคุยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ถูกต้อง
- ☐ รู้จักการสนทนาที่ต้องมาผลัดกันพูดและฟัง
- ☐ สามารถพูดตามหลักไวยากรณ์ที่ถูกต้องได้เหมาะสมกับวัย
- ☐ เข้าใจ และรู้จักใช้คำศัพท์มากขึ้นเรื่อยๆ
- ☐ ชอบฟังเรื่องเล่า ดนตรี และกิจกรรมอื่นๆ
- ☐ สามารถร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และกับเพื่อนๆ
- ☐ สามารถตอบคำถามว่า ใคร อะไร ที่ไหน และเมื่อไหร่ ในการสนทนา (หรือในเรื่องเล่าได้)

จุดแข็งทางการอ่านเขียน

- ☐ ชอบอ่าน
- ☐ บอกความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเสียง และเสียงกับตัวอักษรได้
- ☐ ออกเสียงคำที่ไม่คุ้นเคยได้
- ☐ สามารถจำคำที่เคยผ่านตามาแล้วได้
- ☐ สามารถทำตามคำอธิบายได้
- ☐ สามารถจำเรื่องราวและข้อมูลที่ได้อ่าน และนำมาเล่าต่อได้
- ☐ สามารถเดาได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะลงเอยหรือตอนจบเป็นอย่างไร
- ☐ สามารถหยุดอ่านชั่วคราวแล้วกลับมาอ่านประโยคนั้นต่อได้
- ☐ สามารถอ่านได้ถูกต้องและด้วยความเข้าใจ
- ☐ สามารถเดาความหมายของคำใหม่ได้จากเนื้อหา หรือด้วยการถามคำถาม
- ☐ มีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ชอบเล่าเรื่อง
- ☐ สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่ได้อ่านเข้ากับประสบการณ์ส่วนตัวของตัวเองได้

จุดแข็งทางการคิดคำนวณ

- ☐ สามารถมองเห็นภาพ และเข้าใจแบบแผนของธรรมชาติ และตัวเลข
- ☐ จำกฎเกณฑ์ทางคณิตศาสตร์ได้ และคิดคำนวณเลขในใจได้
- ☐ สามารถคิดอย่างมีเหตุผลทางตรรกะได้
- ☐ เข้าใจหลักคิดเชิงคณิตศาสตร์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
- ☐ เข้าใจและสามารถใช้คำศัพท์ทางคณิตศาสตร์ได้

ที่มา:

Amanda Morin <https://www.Understood.org/>

แปลและเรียบเรียงโดย: นายประเสริฐ ต้นสกุล

การสอนอ่าน: เคล็ดลับไม่ลับสำหรับครู

(Reading Instruction: Tips for Teachers)

การอ่านเป็นทักษะทางการศึกษาทักษะเดียวที่มีความสำคัญสูงสุดที่เด็กจะเรียนรู้จากครู ความเข้าใจเรื่องการจัดรูปแบบและความหมายของข้อความและคำตั้ง ทั้งในรูปของเสียงและตัวอักษร มีส่วนสำคัญในการช่วยให้เด็กอ่านหนังสือออก ดังนั้นความเข้าใจเรื่องทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการอ่าน จะช่วยให้ครูสามารถสร้างรากฐานอันมั่นคง

สำหรับเด็กที่จะเรียนรู้และประสบความสำเร็จในโรงเรียนได้ ต่อไปนี้จะกล่าวถึง วิธีการสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในถ้อยคำที่เขียน การสร้างความตระหนักในภาษาสิ่งพิมพ์ การสอนพยัญชนะ การสร้างความตระหนักในเรื่องการออกเสียง ความตระหนักในเรื่องการผสมของเสียง การสอนเรื่องความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร การสอนให้เด็กอ่านออกเสียง การสอนให้สะกดคำ และการช่วยให้เด็กพัฒนาการอ่านให้คล่องและเข้าใจสิ่งที่อ่าน

วิธีสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในถ้อยคำที่เขียน (Create Appreciation of Written Words)

1. นำเรื่องเล่าหรือนิทานมาอ่านร่วมกับเด็ก และให้เด็กค้นหาจุดสำคัญของเรื่อง
2. นำข้อเขียนที่ให้ข้อมูลประกอบมาให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาหาประเด็นแนวคิดใหม่ๆ ที่น่าสนใจ
3. พยายามใช้โอกาสทุกครั้งที่มีเพื่อชี้ให้เห็นว่าการอ่านเป็นการสื่อสารที่มีความสำคัญมากสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบัน เช่น ข้อความบนสลาก คำอธิบายวิธีใช้ และตราสัญลักษณ์ เป็นต้น

วิธีการสร้างความเข้าใจเรื่องเอกสารสิ่งพิมพ์ และระบบการเขียน (Develop Awareness of Printed Language and the Writing System)

1. เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนรู้ว่าเขาจัดทำหนังสือกันอย่างไร ครูต้องให้นักเรียนรู้เรื่องเบื้องต้นของหนังสือด้วยว่าจะต้องอ่านจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่าง รู้ว่าในเล่มอาจมีภาพถ่ายหรือภาพเขียนประกอบแทรกอยู่ด้วย จะมีเลขหน้ากำกับ และรู้ว่าวัตถุประสงค์ที่อ่านก็เพื่อหาความหมายจากตัวอักษร และทำความเข้าใจในถ้อยคำที่ใช้สื่อความคิดในเนื้อหาที่อ่าน
2. ให้อ่านหนังสือสำหรับเด็กที่มีตัวอักษรขนาดใหญ่อ่านง่าย เล่าเรื่องราวที่มีคำที่เดาได้จากในหนังสือ

3. สำหรับในอเมริกาให้ใช้ “big books” เพื่อช่วยให้เด็กได้สังเกตและจดจำคำที่พบบ่อยๆ เช่น a, the, is, was, you เป็นต้น
4. ติดป้ายชื่อวัตถุต่างๆ ในห้องเรียน

การสอนให้รู้จักพยัญชนะ (Teach the Alphabet)

1. ตัวชี้บ่งที่จะบอกว่าเด็กเรียนรู้การอ่านได้ง่ายหรือไม่ อยู่ที่ความคุ้นเคยกับพยัญชนะที่เป็นตัวอักษรนั่นเอง เพราะความคุ้นเคยกับตัวอักษรจะเป็นเสมือนฐานรากของการเรียนรู้ด้านการอ่านของเด็ก
2. ความสำคัญของเรื่องนี้มีอยู่เกินกว่าการรู้จักชื่อของตัวอักษร นั่นคือ เด็กจะต้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการใช้ตัวอักษรแต่ละตัวนั้นด้วย
3. ครูช่วยชี้แนะให้นักเรียนสังเกตตัวอักษรที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์รอบๆ ตัวเราที่ครูนำมาให้ดู
4. นักเรียนทำกิจกรรมที่จะช่วยให้รู้จักตัวอักษรต่างๆ ได้จากภาพรูปร่างที่มองเห็น
5. ช่วยให้นักเรียนเขียนตัวอักษร และกระตุ้นให้เริ่มฝึกเขียนตัวอักษรที่ประกอบอยู่ในชื่อของตัวเอง

การฝึกความสามารถในการฟังเสียง (Develop the Student's Phonological Awareness)

1. ในการฟังและการพูดนั้น เราสนใจที่ความหมายของภาษามากกว่าเสียงที่ได้ยินก็จริงอยู่ แต่เราก็ยังจำเป็นต้องสอนให้เด็กสนใจในเรื่องของเสียง หรือการออกเสียงของภาษาด้วย เพราะเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้เข้าใจคำพูดในรูปแบบที่เขียนออกมาได้ ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านการเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษในการพัฒนาการแยกแยะเสียงในลักษณะนี้
2. ใช้การเขียนภาพเป็นผังแสดงให้เห็นว่าในประโยคสั้นๆ สามารถแยกออกเป็นคำๆ ได้อย่างไร เช่น ในภาษาอังกฤษจะใช้ตัวอย่างประโยค “Frog eats bugs.” แล้วใช้บัตรคำ หรือวัตถุอะไรก็ได้ประกอบการอธิบายให้เห็นภาพว่า ประโยคนี้ประกอบด้วยคำสามคำ และลำดับก่อนหลังของแต่ละคำวางอยู่นั้นมันสำคัญอย่างไร ให้ลองเล่นสร้างประโยคโดยนำเอาแต่ละคำมาสลับเปลี่ยนที่กัน
3. ฝึกการสังเกตเสียงของคำต่างๆ โดยให้ฟังเสียงและตบมือตามพยางค์ แล้วให้ฟังและอ่านคำกลอนพร้อมกับมือตามจังหวะของการอ่านออกเสียงไปด้วย
4. เมื่อเด็กคุ้นกับการเล่นเกมอ่านคำ แยกพยางค์ และจังหวะหนักเบาแล้วก็ให้ฝึกการออกเสียงพยางค์นั้นๆ ต่อไป

การฝึกความสามารถในการออกเสียงพยางค์ (Develop Phonemic Awareness)

1. การฝึกการออกเสียงพยางค์ก็คือ การฝึกให้เข้าใจว่าในคำหนึ่ง หรือพยางค์หนึ่ง จะประกอบขึ้นด้วยเสียงหลายเสียงผสมกัน ซึ่งความเข้าใจในเรื่องนี้มีความสำคัญมากต่อการเรียนเรื่องตัวอักษรในภาษา ซึ่งเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออกจะขาดความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้
2. ในการสอนการออกเสียงพยางค์จะต้องเน้นที่เสียงของคำ ไม่ใช่ที่ตัวอักษรหรือตัวสะกดการันต์
3. ใช้วิธีการฝึกที่ดึงดูดความสนใจและมองเห็นภาพของเสียงที่ฝึกนั้น ตัวอย่างในการสอนเสียงในภาษาอังกฤษ อาจใช้เสียงในคำใดคำหนึ่งเป็นต้นแบบ เช่น เสียง /s/ ในคำว่า sat ก็ให้เด็กฝึกออกเสียงนี้ที่ปรากฏในคำอื่นๆ จนกว่าเด็กจะออกเสียงได้คล่อง และเข้าใจธรรมชาติของเสียงนั้น
4. ให้เริ่มฝึกจากคำง่ายๆ ไม่ซับซ้อนก่อน เช่น ในภาษาอังกฤษ ให้ฟังเสียง /s/ ในคำว่า sat, sit, sip, sad ... หรือเสียง /e/ ยาวๆ ในคำว่า me, see, bee ... เป็นต้น
5. ให้นักเรียนฝึกออกเสียงโดยผสมหลายพยางค์เสียงเข้าเป็นคำ โดยเริ่มจากนำเสียงเดียวไปผสมในคำพยางค์เดียวก่อน เช่น /m/-ilk, /s/-at, จากนั้นจึงให้ผสมเสียงหลายพยางค์เข้าเป็นคำ เช่น /s/-/a/-/t/ เป็นต้น

6. ฝึกให้แยกเสียงที่ประกอบอยู่ในคำ เช่น ในภาษาอังกฤษอาจถามว่า เสียงแรกในคำว่า soup คือเสียงอะไร และเสียงอะไรอยู่ท้ายคำว่า kiss ซึ่งเสียงแรกในคำจะจับได้ยากกว่าเสียงท้ายคำ
7. เมื่อนักเรียนสามารถฟังเสียงแต่ละเสียงได้คล่องแล้ว ก็ให้ฝึกแยกเสียงในคำต่างๆ ในภาษาอังกฤษ เช่น /g/-/oo/-/s/= “goose” เป็นต้น
8. ใช้กิจกรรมการแยกและรวมเสียงพยางค์ในคำ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเสียงที่อยู่ในแต่ละคำ
9. ในตอนแรกๆ ครูอาจต้องช่วยเหลือนักเรียนให้มากๆ ด้วยการหาตัวอย่างเสียงและวิธีออกเสียงเพื่อให้นักเรียนฝึกออกเสียงนั้น ทำหลายๆ ตัวอย่าง เพื่อสร้างความพร้อมให้นักเรียนโดยใช้วิธีให้ออกเสียงในเวลาฝึก เมื่อเห็นว่านักเรียนมีทักษะพอควรแล้ว ครูก็ลดการบอกลงให้เด็กทำด้วยตนเองให้มากขึ้น
10. ต้องถือว่าการรู้จักวิธีออกเสียงต้องมาก่อน ควรให้มีการฝึกมากๆ บ่อยๆ และให้สนุกด้วย
11. การฝึกออกเสียงสำคัญมากสำหรับการการอ่าน แต่การออกเสียงได้อย่างเดียวยังไม่พอ จะต้องอาศัยการสอนและการฝึกให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษรด้วย

การสอนเรื่องความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร (Teach the Relation of Sounds and Letters)

1. นักเรียนจะต้องรู้จักตัวอักษรในภาษา และสามารถแยกแยะตัวอักษรแต่ละตัวได้ เพราะว่าอักษรแต่ละตัวนั้นเป็นเครื่องหมายแทนเสียงเสียงหนึ่ง หรือหลายเสียงที่เราได้ยินจากคำที่พูด
2. การสอนให้รู้จักตัวอักษรแต่ละตัว ครูจะต้องออกเสียงให้ฟังเป็นตัวอย่างให้นักเรียนลองทำด้วยตนเอง สำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ การสอนของครูต้องชัดเจนมากและไม่คลุมเครือ
3. ขั้นแรก ให้สอนและฝึกเรื่องตัวอักษรและเสียง เฉพาะคำที่มีใช้บ่อยๆ ก่อน ส่วนคำที่ไม่ได้พบบ่อยนักให้เอาไว้สอนตอนหลังๆ เวลาที่นักเรียนเข้าใจดีแล้วว่าการออกเสียงของแต่ละคำ จะต้องเริ่มจากเสียงทางด้านซ้ายมือไปหาทางขวา

การสอนวิธีอ่านออกเสียง (Teach Children How to Sound Out Words)

1. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับเสียงดีแล้ว ก็เริ่มให้ฝึกหัดเขียนตัวอักษรแทนคำและเสียงนั้นๆ เริ่มจากคำสั้นๆ ที่คุ้นเคยก่อน เริ่มฝึกให้ออกเสียงในคำที่ละเสียงจากซ้ายไปขวา แล้วประสมเสียงรวมกันเข้าเป็นคำ พยายามหาคำจากที่จำได้มาใช้ในการฝึก
2. อ่านออกเสียงคำที่สอนให้นักเรียนฟังเป็นตัวอย่าง ให้เด็กทำตาม การอ่านออกเสียงคำได้จะช่วยให้เด็กเรียนรู้จัก และเรียนรู้คำใหม่ๆ ได้ด้วยตัวเองต่อไป
3. เล่าเรื่องราว ที่ใช้ถ้อยคำที่มีความสัมพันธ์ระหว่างอักษรกับเสียงตามรูปแบบที่เรียนมาแล้ว และกระตุ้นให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำใหม่ที่ยังไม่มั่นใจว่าจะอ่านได้ถูกต้องหรือไม่ด้วย
4. ฝึกให้นักเรียนเข้าใจหลักการใช้ตัวอักษรมาเขียนประกอบเป็นคำ เช่น ในภาษาอังกฤษ ถ้างวลยด้วย /e/ ก็หมายความว่าคำนั้นเป็นเสียงยาว โดยให้เห็นตัวอย่างหลายๆ คำ

การสอนวิธีสะกดคำ (Teach Children to Spell Words)

1. ให้นักเรียนสะกดคำโดยการอ่านตัวอักษรแต่ละตัว โดยครูทำให้อูเป็นตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนทำตาม
2. เริ่มจากคำสั้นๆ ที่เด็กอ่านได้ก่อน เพราะคำประเภทนี้จะมีรูปแบบการสะกดตัวแบบเดียวกัน ในภาษาอังกฤษ เช่น cap, bat, sit ซึ่งเป็นคนละแบบกับ cape, bait, หรือ sight
3. ให้เริ่มจากคำที่ไม่มีตัวควบกล้ำในภาษาอังกฤษ ก็ให้เริ่มสอนคำว่า ham, pan แทนคำว่า slam, plan
4. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความรู้เกี่ยวกับวิธีเขียนและการสะกดคำบ่อยๆ และสม่ำเสมอ

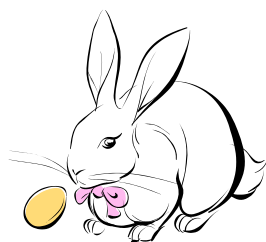
5. สอนหลักการเขียนสะกดคำอย่างมีระบบ เริ่มจากคำที่ใช้บ่อยๆและมีรูปแบบธรรมดาๆ แล้วค่อยๆขยายไปถึงคำแบบอื่นๆต่อไป วัตถุประสงค์หลักคือต้องการให้นักเรียนได้สังเกตเห็นหลักการสะกดคำนั้นๆ

6. ให้ใช้คำที่มีความสัมพันธ์ระหว่างอักษรกับเสียง ที่เป็นไปตามรูปแบบปกติให้มากที่สุด ตัวอย่างในภาษาอังกฤษเช่น ใช้คำว่า get แทนที่จะเป็นคำว่า gem เป็นต้น

7. กำหนดตารางและจัดลำดับการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีโอกาสดูได้ใช้ และฝึกการออกเสียงและคำให้คล่อง ตามความเหมาะสมของตัวเอง และกำหนดว่าจะประเมินทักษะอะไรเมื่อใด เพื่อให้ได้ทราบว่าควรก้าวต่อไปเมื่อใด โดยคำนึงถึงความรู้พื้นฐาน และเวลาที่ต้องใช้ ในการก้าวจากการอ่านคำเป็นคำๆ และการผสมคำหลายๆคำ ไปถึงการอ่านข้อความในหนังสือ

การส่งเสริมให้เด็กอ่านคล่องและเข้าใจสิ่งที่อ่าน (Help Children Develop Fluent, Reflective Reading)

1. ฝึกให้อ่านคล่องโดยให้อ่านเรื่องใหม่ๆ และอ่านเรื่องเก่าซ้ำทุกวันด้วย
2. ช่วยขยายประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้คำ ภาษา และความคิด ที่ได้จากหนังสือ ด้วยการส่งเสริมให้อ่านข้อเขียนที่ยากขึ้น โดยการอ่านให้ฟังหรือให้อ่านด้วยกันกับครูทุกวัน
3. นำข้อมูลที่ได้จากหนังสือที่อ่านมาขยายผลในเหตุการณ์อื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ เช่น เรื่องวันหยุด เรื่องสัตว์เลี้ยง เรื่องพี่ๆ น้องๆ และเกมต่างๆ ให้เด็กๆ ได้ร่วมอภิปรายในเรื่องนั้นๆ ด้วย

4. ส่งเสริมให้คิดตั้งประเด็นสงสัยในเรื่องที่อ่าน ทั้งที่เป็นนิทานและเป็นข้อมูล เช่น “สงสัยว่าแล้ว Pooh ตัวละครจะทำอะไรต่อไป” หรือ “คิดว่าคนเป็นพ่อจะรู้สึกอย่างไร” หรือ “สงสัยจังว่ากบมันทำอะไรในฤดูหนาว” หรือ “คิดว่ามันคือตัวปัญหาใช่ไหม เพราะอะไร” เป็นต้น
5. แนะนำวิธีทำความเข้าใจเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน และให้ความช่วยเหลือและแนะนำด้วย
6. ชี้ให้เห็นว่าชื่อเรื่องและหัวข้อสามารถบอกได้ว่าเป็นหนังสือเกี่ยวกับเรื่องอะไร
7. ช่วยให้นักเรียนหาประเด็นที่เป็นสาระสำคัญของเรื่องในข้อเขียนทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย

แผนผังแสดงแนวคิดหลักของเรื่อง และความสัมพันธ์ระหว่างแผนผังกับตัวอักษรที่เป็นคำอธิบาย จะช่วยให้
นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่านได้

8. ให้ยกเอาคำที่ไม่คุ้นเคยออกมาให้พิจารณาว่า หมายถึงอะไร พยายามนำคำนั้นมาใช้บ่อยๆ และ
กระตุ้นให้นักเรียนนำไปใช้ในการสนทนาของตนด้วย

9. แสดงวิธีวิเคราะห์หาจุดโยงที่จะช่วยชี้ให้เห็นได้ว่าคำที่ไม่คุ้นเคยคำนั้นหมายถึงอะไร เรื่องนี้มี
งานวิจัยยืนยันว่า การเรียนรู้คำใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนั้น เกิดจากการเรียนรู้คำใหม่ๆ จากเรื่องราวที่ได้อ่าน

ERIC Clearinghouse on Disabilities and Gifted Education

ที่มา:

<https://ldaamerica.org/reading-instruction-tips-for-teachers/>

แปลและเรียบเรียงโดย นายประเสริฐ ดันสกุล

กิจกรรมสำหรับเด็กเล็ก: ฝึกพัฒนาการ

(Activities for Young Children: Providing Practice for Development)

เด็กเล็กที่มีปัญหาไม่สามารถเรียนรู้ในด้านต่างๆ ได้ อาจต้องการโอกาสในการฝึกฝนทักษะนั้นๆ ดังนั้น พ่อแม่และพี่เลี้ยงควรจัดกิจกรรมสำหรับเสริมสร้างพัฒนาการในด้านนั้นๆ ด้วย อาจใช้วิธีการให้เล่นเกม ที่ใช้ตัวอักษร และคำที่เพิ่งเรียนมาใหม่ๆ เช่น ให้ค้นหาตัวเลข ตัวอักษรและคำในคำพูดที่ได้ยิน และได้ใช้อยู่บ่อยๆ ทุกวัน หรือเกมอื่นๆ ที่ช่วยฝึก

เกี่ยวกับตัวเลข ตัวอักษร คำและความหมาย รวมถึงการใช้เกมหรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อช่วยฝึกทักษะส่วนที่ได้เรียนรู้มาแล้วด้วย เมื่อใดที่เรามีความคุ้นเคยกับวิธีการช่วยให้เด็กตระหนักถึงวิธีการใช้ตัวเลข ตัวอักษร และคำ ตามที่กล่าวมานี้แล้ว เราจะมีโอกาสมากขึ้นในชีวิตประจำวัน ที่จะเน้นการฝึกทักษะใหม่ให้กับเด็กด้วย

เกมที่เน้นให้เด็กเรียนรู้ตัวอักษรและคำใหม่ที่ได้เรียนมา (Play word and letter games that emphasize newly learned letters and words.)

ขอแนะนำให้ให้นำเอาตัวอักษรหรือคำส่วนที่เรียนใหม่กับที่เรียนมาแล้วมาผนวกใช้ในเกมที่เล่น เช่น

- เกมสร้างสมาธิ ให้เด็กเขียนตัวเลข ตัวอักษร หรือคำ เป็นกลุ่มๆ บนบัตรคำขนาด 3 x 5 นิ้ว
- เกมบัตรบิงโก (Bingo cards) ให้เตรียมบัตรคำแบบง่ายๆ ที่มีตัวเลข ตัวอักษร และคำ เพื่อใช้เล่น
- เกมแฮงแมน (Hangman) ให้เล่นเกมแฮงแมน โดยใช้คำที่เรียนมาใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่าน
จากตารางสะกดคำ จากหนังสือวิทยาศาสตร์ หรือสังคม ที่เพิ่งได้เรียนมา ตัวอย่างเช่น ให้ฝึกคำที่อ่านจากหนังสือเรื่องอวกาศ โดยให้เติมคำ present _ _ _ _ _ ซึ่งคำที่ถูกต้องคือ “planet” เป็นต้น
- เกมรัมมี่ (Rummy) ใช้บัตรคำขนาด 3 x 5 นิ้ว เขียนคำลงไป คำละสามบัตรสำหรับการใช้ในการฝึก

ช่วยกันหา ตัวเลข ตัวอักษร หรือคำใหม่ (Take turns looking for numbers, letters or words)

พยายามเน้นในสิ่งที่เพิ่งเรียนมาใหม่ๆ ควบคู่ไปกับสิ่งที่ชอบที่ได้เรียนรู้มาแล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และอายุของเด็กด้วย กิจกรรมที่จะแนะนำมีดังนี้

1. หาตัวเลขในป้ายทะเบียนรถ เช่น ให้หาเลข 3 หรือเลข 8 ในป้ายทะเบียนรถที่จอดอยู่ หรือที่วิ่งผ่าน
2. หาตัวเลข หรือสัญลักษณ์จากป้ายโฆษณา เช่น ให้หาเลข 7 หรืออักษร G หรือคำ “ลดราคา” ในห้าง ช้างถนน หรือริมทางเดิน
3. หาจากหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร เช่น ให้ชี้ หรือทำเครื่องหมายขีดเส้นใต้ หรือวงกลม ที่ตัวเลข หรือตัวอักษร หรือคำที่ระบุ
4. ใช้คอมพิวเตอร์และไอแพด ให้ค้นหาคำ ตัวเลข ตัวอักษรที่กำหนดจากข้อความบนจอ

เล่นเกมที่ช่วยฝึกตัวเลข ตัวอักษร คำ และความหมาย (Play games that provide practice with numbers, letters, words and concepts)

ให้เด็กเล่นเกมที่ต้องมีผู้เล่นเพื่อให้ได้ใช้ทักษะอย่างใดอย่างหนึ่งพร้อมกับโชคด้วย อาจเป็นเกมที่มีในท้องตลาด หรือที่สร้างขึ้นเองก็ได้ เช่น

1. เกมทั่วไปที่เล่นบนกระดาน ที่กำหนดเส้นจากจุดหนึ่งวนไปสู่หลักชัย ระหว่างร่ายทางปรากฏมีรูปร่าง ตัวอักษร หรือภาพ อยู่ตามจุดต่างๆ ให้ใช้เข็มสำหรับหมุนชี้ หรือลูกเต๋า เพื่อเดินหมากไปสู่หลักชัย แล้วให้เด็กบอกชื่อของสิ่งที่เดินผ่านไป
2. เกมโดมิโน โดยใช้วัสดุเป็นชุดๆ ที่แต่ละชุดจะมีสี รูปร่าง ตัวอักษร คำ หรือเครื่องหมาย ที่บอกว่าเป็นพวกเดียวกัน อาจเป็นพวกเครื่องแต่งกาย เช่น หมวกปีกสีแดง กับหมวกแก๊ปสีน้ำเงิน หรือกางเกงขาสั้นสีน้ำตาล กับกางเกงขาวสีน้ำเงิน หรืออาจเป็นคำประเภทตรงกันข้าม เช่น ขึ้นกับลง เข้ากับออก หรือหน้ากับหลัง เป็นต้น

ใช้คอมพิวเตอร์เกม หรือโปรแกรมช่วยฝึกทักษะที่เรียนรู้มาแล้ว (Use computer games and software to practice skills already learned)

โดยการหาร้านขายคอมพิวเตอร์ที่ยอมให้ดูโปรแกรมก่อนซื้อ และติดต่อเว็บไซต์ของบริษัทที่มีคำอธิบายเรื่องผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน ซึ่งจะมีตัวอย่างให้ดูในดิสเก็ต หรือในเว็บไซต์ ว่าเล่นอย่างไรด้วย ตัวอย่าง

1. โปรแกรมพัฒนาทักษะการพิมพ์
2. โปรแกรมพัฒนาทักษะการอ่าน
3. โปรแกรมพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์
4. โปรแกรมพัฒนาทักษะการเขียน

สิ่งที่ต้องระลึกอยู่เสมอตลอดเวลา คือ ระยะเวลาของเด็ก เราต้องให้เด็กก่อนที่เด็กจะเบื่อ จะต้องให้ได้พัก ได้กำหนดตารางเอง ต้องให้กิจกรรมมีลักษณะทางบวก สนุกไปด้วย เรียนไปด้วย พัฒนาไปด้วย

ที่มา:

<https://ldaamerica.org/activities-for-young-children-providing-practice-for-development/>

แปลและเรียบเรียงโดย นายประเสริฐ ตันสกุล